

2021-04-26

Sockenlapparna – oumbärliga och utanför

[fiolmusik]

[mia läser med inlevelse]

Till sockenlapp efter afledne Jöns Claesson antogs dess son Jonas Jönsson, omyndig, 19 år att på samma villkor som fadren biträda sockenmännen vid förefallande behof, nemligen för en hästs afskärning, 12 sk. å en r.d:r. För afdragandet af huden utaf en häst 8 sk. Dito af en hund 2 sk. Dito af en katt 1 sk.l:g, allt banco, utom kost vid arbetet, och förbinder sig Jonas Jönsson att ej bege sig utom socknen utan sockenstämmans tillstånd, att hålla sig nykter, vara arbetsam, och ej onödigt besvära sochnmännen med tiggande, samt i öfrigt förhålla sig anständigt och christerligt: vidare skall dess moder ansvara för uppfyllandet af dessa åtaganden, till dess sonen blifvit myndig.

[fiolmusik]

Podden startar

Martin: Hej, och välkomna till Riksarkivets podd Dokumenten berättar som spelas in i vår studio på Riksarkivet i Östersund. Jag heter Martin Ahlström och är arkivarie här. Med mig i studion idag har jag Mia Nilsson, arkivpedagog här på arkivet. Hej!

Mia: Hej!

Martin: Idag ska vi prata om ett mycket speciellt yrke som vad jag förstår funnits bara i vissa delar av Norrland längre tillbaka. Så du är här igen med ett nytt dokument! Det verkar vara en hel bok, med en otroligt svårläst text!

Mia: Ja verkligen.

Martin: Vad är det för bok?

Mia: Det är en protokollsbok från 1840-talet med sockenstämmoprotokoll från Bergs socken i Jämtland. Sockenstämman har vi nämnt tidigare i podden. Det var ju de självägande bönderna i socknen (församlingen) som bildade ett beslutande organ. De ansvarade för allt från vägar och broar till fattigkassan. 1862 övergick mycket av deras arbete till de nybildade kommunerna istället.

Martin: Jaha, och vad är det för sida som är öppen?

Mia: Det är ett anställningskontrakt. Sockenstämman har anställt med en ung man som sockenlapp. Socken hade ofta flera personer anställda, det kunde vara olika hantverkare som smed, skräddare eller skomakare. Men även skollärare och barnmorska.

Martin: Men det här med ordet lapp – idag använder vi ju inte det ordet utan säger same. Men på den tiden var det det vanliga, eller?

Mia: När man ska söka i historiska källor så måste man söka just på ordet lapp för att det var det ordet som användes förr. Därför använder vi ordet lapp när vi pratar i historisk tid, men idag använder vi ordet same.

Martin: Men vad gjorde sockenlappen?

Mia: Han var främst anställd för att kastrera hingstar – eller utskärning som man sa, och hästslakt. Det senare var en oren syssla enligt bönderna i stora delar av Sverige. Så de ville inte göra det själv utan lejde bort den. I södra Sverige var det ofta rackaren, eller resande som hade hand om detta och i Jämtland bl a var det sockenlappen. Hästen hade ju en speciell status för bonden, den fick ju finare hö än korna, det var mannen som hade hand om hästen medan kvinnan ägnade sig åt korna. Alla hade inte råd att ha häst heller.

Martin: Det visste jag inte. Men vadå, kvinnorna red inte på hästar, eller?

Mia: Nä, kvinnan körde ju inte om vi ska prata generellt. Det fanns naturligtvis kvinnor som kunde köra häst, men det var ovanligt. Sedan är det också så att sockenlappssysslan är något som bara förekommer i ett begränsat område från södra Västerbotten ner till norra Uppland, in emot norra Dalarna och i Jämtland, men inte i Härjedalen.

Martin: Men hur löste man det på andra ställen då?

Mia: Ja, då fick bönderna göra det själva istället.

Om ska titta på hur långt tillbaka i tiden sockenlappsbegreppet används så är det äldsta belägget i källor som vi har här på Riksarkivet i Östersund, är i en död- och begravningsbok från 1731 där sockenlappen Clemet Mårtensson begravts i Bergs socken. Yrket fanns sedan ända in till i början av 1900-talet, men blev mindre vanligt under slutet av 1800-talet.

Martin: Så inga belägg för att sockenlappar fanns under 1600-talet?

Mia: Nä, inte vad jag har hittat i källorna men det behöver ju inte betyda att de inte fanns. Jag har ju inte gått igenom alla dokument heller [skrattar till].

[fiolmusik]

Samtalet mellan Martin och Mia fortsätter

Martin: Varför fick just samer dessa arbetsuppgifter?

Mia: Det vet man inte riktigt. Men går man tillbaka till 1600-talet så levde samer sida vid sida med bondebefolkningen i skogarna ända ner till norra Uppland och i Dalarna. De försörjde sig genom att de ägde några renar, sålde en del hantverk och bedrev jakt och fiske. De var ansedda som speciellt skickliga rovdjursjägare. De hjälpte även bönderna med att slakta hästar. I början av 1700-talet ville myndigheterna tvångsflytta samerna tillbaka till fjällen. På flera platser protesterade bönderna som hänvisade till att de var i behov samernas tjänster. Så det beslutades att ett antal samer skulle få stanna i vissa av socknarna, men att de måste förbli bofasta och att de skulle hjälpa bonde-befolkningen med hantverk, hästslakt och jakt på rovdjur som hotade boskapen.

Martin: Fanns sockenlappar också i Norge och Finland?

Mia: Nej det verkar ha varit en svensk lokal företeelse, som i vissa delar av Norrland.

Martin: Du sa tidigare att det var en oren syssla, vad menas med det?

Mia: Då får vi gå tillbaka till hednatiden, alltså vikingatiden. Då offrades och äts hästkött i samband med bloten. När så kristendomen tog över så förklarades denna sed som hednisk och oren, och en sann kristen skulle inte syssla med sådant. Och den föreställningen lever alltså kvar än idag.

Kommer du ihåg hästköttskandalen för några år sedan?

Martin: Ja, var det inte något med någon lasagne?

Mia: Just det, 2013 visade det sig att det förekom hästkött istället för nötkött i olika frysta färdiga maträtter, bland annat lasagne. Och det blev hätska skriverier och indragningar av flera olika produkter för det visade sig att det gällde fler produkter än bara lasagnen. Ilskan var dels för att det var felmärkt på förpackningarna, och dels för att det var just hästkött. Det är många som inte vill äta just hästkött, kanske av lite olika anledningar. Det är ju sällan man blir bjuden på häststek när man är bortbjuden på middag. Är du i Italien, kan du dock bli bjuden! Där anses det som en delikatess.

Martin: Vilka är det vi pratar om här när vi pratar om sockenlappar?

Mia: Sockenlappssysslan var ett typiskt manligt yrke, men vi känner faktiskt till något enstaka fall där hustrun ryckt in. Exempelvis Ingrid Dorotea Sjulsdotter som var sockenlapp i Fors församling i slutet av 1800-talet. Ingrid Dorotea var 28 år yngre än sin make Nils Andersson, som gift om sig när första hustrun avled. När Nils avled 1863 fanns inga vuxna söner i familjen, och hon ska ha verkat som sockenlapp under en tid.

Martin: Hon fick ärva titeln och yrket då efter sin man.

Mia: Ja och det var ganska vanligt att yrket gick i arv i familjen, men oftast var det ju så att om pappan avled så fick den vuxne sonen ta över. Eller kanske en bror till honom.

Personen i fråga anställdes som sagt var av sockenstämman, som fattade beslut om de tyckte att de hade behov av tjänsten. Sedan kom man överens om vilka sysslor och vilken betalning som han hade rätt att ta ut vid arbetet.

Martin: Och Ingrid Dorotea hade säkert varit med och sett hur man gjorde, så hon kunde säkert yrket.

Mia: Ja, det får man ju anta att hon hade koll på sysslan, annars kanske det heller inte hade varit aktuellt.

[fiolmusik]

Samtalet mellan Martin och Mia fortsätter

Mia: Jag tror att jag måste dementera en sak också. Det vi just hörde nu [musiken] är ju ett exempel på att man faktiskt inte behövde bli sockenlapp bara för att ens pappa eller farfar var det. Det vi nyss lyssnade på var musik komponerad av Nils Jonsson.

Martin: Okej.

Mia: Det är det säkert ingen som vet vem det var, men om jag säger Lapp-Nils. Då är det fler som känner igen namnet. Det var en otroligt känd spelman. Hans farfar var sockenlapp i Aspås socken här i Jämtland och hans pappa var sockenlapp i Hallens socken. Och Nils förväntades ju ta över, men istället uppmuntrades han av sin mamma att satsa på musiken istället. Men det är en helt annan historia.

Martin: Den får vi ta en annan gång.

Martin: Hur gick det till när man anställde en sockenlapp?

Mia: Tittar man i protokollen som ju finns i sockenstämmor från olika socknar i Jämtlands län kan man se att personen ansökte själv och meddelade helt enkelt till sockenstämman att man var villig att tjänstgöra i socknen. Sedan diskuterade de och fattade beslut. Det finns exempel från ex. Lits socken där man menar att det finns en anställd i Kyrkås, grannsocknen, redan som de inom Lits socken också kan anlita. Så det blev nej.

Det mest detaljerade kontrakt som jag sett är just det här som jag har med mig idag: Jonas Jönsson från Bergs socken får kontrakt med sockenstämman 12 december 1841. Kort innan har hans pappa Jöns Claesson dött, och äldste sonen fick ta över sysslan trots att han ännu inte är myndig. Så det är därför mamma får i uppdrag att se till att han sköter sig.

Martin: Exakt vad är det han får anställning eller kontrakt för att göra?

Mia: I kontraktet räknas det upp ett antal sysslor som han då har att utföra och det är: utskärning av häst, vilket ju betyder kastrering av hingstar. Sedan är det också och nu läser jag innantill i kontraktet:

[Mia läser ur protokollsboken]

aftagandet af huden utaf en häst 8 skillingar, dito af en hund 2 skillingar, dito af en katt 1 skilling allt banco, utom kost vid arbetet.

Mia: Så han ska alltså kastrera hingstar, slakta hästar och ta tillvara huden, han ska även avliva hundar och katter och göra detsamma, dvs. ta tillvara skinnen.

Martin: Avliva djuren och flå dem. [skrattar till] Det låter långt ifrån hur vi ser på våra husdjur idag, att man får dem när man inte behöver dem längre.

Mia: Nej, det är ju en helt annan hantering av våra älsklingar idag. Så är det ju. Men det var ju heller inte helt OK att slakta just dessa typer av djur, eftersom man som bonde/dräng lejde någon annan istället för att göra det själv. Även om man hade en helt annan syn på djuren än vad vi har idag.

[fiolmusik]

Samtalet mellan Martin och Mia fortsätter.

Martin: Varför skall man ha pälsarna av hundarna och katterna? Vad gjorde man av dem

Mia: Päls och skinn var ju handelsvaror. Det spelade ingen roll om det var husdjur eller vilda djur. Det förekom att bönder runt om i Jämtland hade hunduppfödning som extrainkomst. Sedan tog han tillvara vinterpälsarna från hundarna för att sälja eller låta tillverka hundskinnspälsar av. Det var

ont om varg och svårt att få till en vargskinnspäls, näst bäst var då en hundskinnspäls som man gärna var klädd i under längre ex handelsresor med häst och släde över till Norge. Då frös man inte i första taget. Det var ett ekonomiskt värde i skinnen och pälsarna.

Martin: Jag får känslan av att man då såg på sina husdjur som en resurs mer än vad vi gör idag.

Mia: Ja precis, katternas skinn var också tänkta att bli kläder, t ex foder i handskar. Det var också bra med kattskinn om man hade värk i ex. axlar eller knän. Då kunde man lägga skinn på det onda stället och det blev varmt och gosigt, och värken lindrades. Man kan ju tänka att när katten blivit för gammal för att göra nytta som råttfångare, fick den fortsätta att göra nytta genom att värma händerna på ägaren en kall vinterdag. Men det är svårt för oss idag att förstå hur man tänkte med vår syn på husdjuren.

Martin: Man var mer pragmatisk förr?!

Mia: Ja, man var tvungen.

Martin: Hur ska man se på Jonas lön för de här sysslorna, var det bra betalt eller?

Mia: Många jämnåriga med Jonas arbetade säkert som dräng vid denna tid. Då hade de troligen mat och boende och säkert också någon form av klädesplagg, en ny skjorta kanske i lön. Så i praktiken tjänade drängen ingenting – från hand i mun, kan man säga. Så utifrån det kanske man kan se på det som att Jonas i alla fall tjänar bra i pengar. För pengar var ju inte så vanligt vid den här tiden, 1840-talet. Så visst tjänar han bra. Sedan är det en skrivning i kontraktet, där står:

[mia läser ur kontraktet]
utom kost vid arbetet

Mia: Och det betyder helt enkelt att om man lejer honom, då måste man ge honom mat i samband med arbetet.

Martin: Så förutom pengarna fick han även ett mål mat?

Mia: Just det. Han blev mätt den dagen. Pengarna som han tjänade skulle ju sedan räcka till att köpa allt. Vi vet ju inte så mycket om hur sockenlapparna bodde. Det finns något exempel i en bouppteckning där det verkar som att flera familjer delar på ett litet torp, men det finns inga tecken i bouppteckningen att de äger några djur eller redskap för att bruka åkern. Min gissning är att de behövde köpa mat och ved osv. så pengarna som Jonas tjänar skulle räcka till så mycket. Allt det behövde ju inte drängen tänka på, allt det bekostade ju bonden. Sedan man fundera på det som också står i kontraktet, att han inte får tigger.

Martin: Just det.

Mia: Det tyder kanske på något. De hade det nog inte så hemskt fett

Martin: Ja, det känner jag igen från andra källor, att sockenlappen tigger på bygden.

Mia: Ja det var vanligt. Och det finns flera exempel på hur de inte får stanna i socknen just för att de tigger.

Martin: Jag tänker att det också finns en anledning till varför man skriver in något sådant i ett kontrakt. Det måste ju finnas en bakgrund till varför det finns med överhuvudtaget.

Mia: Ja och det är inte bara i Jonas kontrakt, utan det kan man hitta exempel på från andra socknar också att det står just det.

Martin: Det låter onekligen som att man inte hade det så fett ställt. Men ändå så tjänar de ju pengar, hur mycket tjänar han, i banco?! Vad är banco? [skrattar]

Mia: [skrattar] Ja, vad är det?! Allt banco. Det var så att det förekom två myntsystem samtidigt, vilket gör det än mer förvirrande när man ska försöka jämföra mynt. Det är inte alltid det står skrivet vilket som avses. Banco är alltså det ena, och Riksgälds är det andra.

Martin: Så vadå, svenska kronan har två myntsystem, eller vadå?

Mia: Ja, av olika anledningar men vi ska inte gå in på det här. Men det kan vara bra att känna till.

Martin: Oj, vad förvirrande!

Mia: Ja visst! Men sedan är det ju så att sockenstämman har satt en peng för de olika sysslorna. Jonas ska få mest betalt för att kastrera en hingst, av någon anledning. Jag kan ju föreställa mig att närma sig en stor hingst, som kanske inte är så väl hanterad med en kniv för att göra sin syssla kräver bra betalt... 1 riksdaler och 32 skilling, det är ju mycket pengar vid den här tiden!

Martin: Jag tänker att inkomsten, den måste ju komma lite då och då. Att den inte var så regelbunden. Byarna var små, hur många hästar fanns och hur många av dem behövde kastreras? Kan ju inte ha varit många...

Mia: Nej precis. Den var nog inte helt regelbunden. Hade man tur att bo i en socken där det fanns hunduppfödning så kunde man ju pälsa hundar, vilket kunde säkert ge en rätt bra inkomst för stunden om det var flera hundar på en gång. Jonas skulle få 2 skilling per hund, och fanns det några hunduppfödare i socknen så var det ett arbete som skulle göras på senvintern, medan vinterpälsen fortfarande var som tjockast och innan de började fälla densamma. Fanns det inga som födde upp hundar, var det ju bara i samband med att någon äldre hund skulle avlivas, och att man då också valde att ta tillvara skinnet. Då var det säkerligen inte heller någon regelbunden inkomst.

Många av sockenlapparna hade även bisysslor i form av hantverk som de sålde. Rotslöjd, borstillverkning, skosmörja osv. Vi känner till flera exempel att de var kända botare, och det har vi ju pratat i podden om Lapp-Gunil. Bland annat så var Jonas kusin Maria en känd boterska som var anlitad runt om i socknen. Detta är ju en senare tid, så det fanns ju inga risker längre att bli anklagad för häxa...

[fiolmusik]

Samtalet mellan Martin och Mia fortsätter

Mia: I Bergs socken där står sockenlapparna på en egen sida i Husförhörslängden, om man går in i kyrkoarkivet kan man i den boken hitta hela hushållet samlat på samma sida. Det vanliga är att man står på Gården, och gården står under byn. Men här har man samlat ihop alla samer som bor i bygden och alla deras namn står på samma sida, även om det inte bor tillsammans. Och överst på sidan står det Sockenlappar. Trots att det bara är en enda person som är anställd som det

Martin: Och som har yrkestiteln?!

Mia: Ja. Men på något vis har alla samer som är mer eller mindre bofasta nere i byn hamnat på den här sidan och har fått det här epitetet.

Martin: Kunde deras barn vara drängar och pigor?

Mia: Ja, det finns faktiskt exempel på det. De kan också ha gift in sig i torparfamiljer, kanske inte med en självägande bonde kanske.

Martin: Inte helt separerad från byn och byborna med andra ord då?

Mia: Ja, vi kommer att komma in på det lite senare, så vi sparar den diskussionen.

Martin: Okej. Vad står det mer i kontraktet då?

Mia: Ja, det står en del saker som jag undrar om man själv skulle ha ställt upp på?

Det står:

[Mia läser ur kontraktet]

*ej bege sig utom socknen utan socknemännens tillstånd
att hålla sig nykter,*

Mia: Kanske rätt självklart att man inte ska vara full på jobbet, och vidare vara arbetsam

Mia: Också självklar, kanske.

[Mia läser ur kontraktet]

ej onödigtvis besvära socknen med tiggande,

Mia: Det har vi varit inne på.

[Mia läser ur kontraktet]

samt i öfrigt förhålla sig anständigt och christeligt; vidare skulle dess moder ansvara för uppfyllandet af dessa åtaganden, till dess sonen blifvit myndig.

Martin: Och det är i Jonas fall, då han bara var 19 år.

Mia: Just det. Men att han inte får lämna socknen och att han inte får tigga. Är kanske inte så ofta man ser i ett anställningskontrakt.

Martin: Så Jonas var tvungen att stanna i socknen. Varför skrev de så, tror du?

Mia: Man kan ju bara gissa... Vis av erfarenhet? Kanske, att bege sig utom socknen och att tigga var vanligt bland andra samer i socknen vid den här

tiden. Många finns antecknade i husförhørs-längderna som att de inte vistas i socknen. Så att de ofta rörde sig över ett större område, det vet vi.

Det finns även upptagna som ärenden i Offerdals sockenstämma år 1800, där man var upprörd över att sockenlappen där inte hållit sig på plats i socknen utan befann sig till fjälls över sommaren och gick runt mellan fäbodarna och tiggde. Det var inte OK, utan även där nämns just detta med att var personen anställd, skulle denne hålla sig i bygden, hålla sig nykter och inte tigga. Det upplevdes som ett problem på många ställen, och det är kanske därför man skriver in det i kontraktet.

Martin: Varför är så många av de fattiga och tiggde?

Mia: Vi vet inte så mycket om hur de faktiskt bodde. Men det finns exempel på att vissa bodde i kåtor utanför själva byn. Om man tänker att samerna till fjälls levde av sina renar, jakt och fiske och hade ett system för hur arbetsåret och ekonomin skulle fungera. Medan de som levde i socknen inte hade detta, och dessutom saknade åkermark och boskap – då var de beroende av att sälja ex. hantverk eller sina tjänster. Det kan inte ha varit en regelbunden inkomst, varför de var hänvisade till att tigga sig fram.

Martin: Men om man inte var i socknen, var var de då?

Mia: Ja, exemplet från Offerdal, där hade de ju dragit till fjälls. Det finns också många exempel på att personer uppifrån Storsjöbygden vandrade ända ner till Hälsingland. Det är ganska långt, om man tänker sträckan Östersund – Söderhamn är drygt 30 mil. Man hade släkt eller bekanta där. Nu pratar jag inte bara om sockenlappar, utan även andra samer som levde nere i byarna. I Jonas släkt bodde flera familjer - kusiner och tremänningar också nere i byn. Flera av dem var ofta nere i Hälsingland och vissa hittade även sin partner i just Hälsingland, så det fanns olika anledningar att resa. Det var inte bara tiggandet som drog folk iväg.

[fiolmusik]

Samtalet mellan Martin och Mia fortsätter

Mia: Sedan har vi ju prästerna som var ansvariga för folkbokförings vid den här tiden, det har ju alltid haft stora problem med just människor som inte är bofasta, som ex. samerna. Det var ju deras ansvar att ha koll på folket. Av den anledningen hamnade lätt den delen av befolkningen utanför samhället, speciellt om de heller inte deltog inom kyrkan alls, inte konfirmerade sig, deltog i gudstjänster eller husförhör. Om det var envägs eller tvåvägs är svårt att säga så här i efterhand, tänker jag.

Martin: Hur menar du nu?

Mia: Ja, att de kanske ville vara med, men inte kunde så tänker jag. Kan man inte läsa, är det inte så lätt att konfirmera, har man inte konfirmerat sig kan man inte ta nattvard osv. Vid den här tiden var det föräldrarna som lärde sina barn det de behövde kunna, kunde de då inte läsa lärde sig ju inte barnen heller. Om man inte kände någon i socknen som kunde bistå, ja då blev det svårt. Hela familjesituationen och ställningen i socknen gör att det blir problem, att kunna delta.

Martin: Har du inte tagit nattvard fick du i regel inte gifta dig heller.

Mia: Nä precis. Det hänger ihop.

Martin: Men tillbaka till Jonas, hur gick det för honom?

Mia: Ja, det är svårt att säga hur själva livet för honom blev. Man kan se att ha tyvärr har problem att hålla sig nykter. Kanske man var proaktiv där och skrev in i kontraktet att han skulle hålla sig nykter. Det kan man också se i husförhörlängderna att han är känd för fylleri. Det här är ju tiden innan IOGT har kommit igång, så det konsumerades ju enorma mängder brännvin. Så han var ju inte ensam om det här, men tyvärr.

Martin: Han kanske var igång redan när han var 19?

Mia: Kanske det. Det vet vi inte. Sedan dör han väldigt ung, bara 32 år.

Martin: Vad tror du, hur såg övriga i socknen på sockenlappen?

Mia: Det var säkert väldigt olika tänker jag, beroende på vem som var sockenlapp och vilken ställning hade just den personen i socknen. Var personen väl ansedd, skötte han jobbet eller inte osv.

Men det finns ju uppteckningarna finns det de som sagt att sockenlapp var det värsta skällsord man kunde använda. Och andra som säger att deras barn gick i skola bland övriga och var lika söta och fina som de andra barnen, ingen gjorde skillnad på dem. Så det var nog beroende på tänker jag.

Martin: Precis vad jag tänkte, de har funnits under en lång tid. Att det varierar.

Mia: Men det var också så att bland konfirmanderna stod alltid de samiska ungdomarna längst bak, och i kyrkan satt alltid samerna på bänken längst bak i kyrkan, inte tillsammans med de övriga familjerna. Så det var nog inte helt enkelt att leva som same bland bondebefolkningen. Och jag kan tänka att det levde kvar en viss misstänksamhet gentemot samerna, då många trodde att de var trollkunniga och om man gjorde de arga kunde de sätta sjukdom på en. Ett arv som lever kvar från äldre tid. Men samtidigt, Lappmaria som var anlitad ofta som boterska hon rörde sig smidigt i socknen så det varierade.

Martin: Så det var ett yrke som var minst sagt problematiskt med tanke på vilka sysslor som utfördes, och att många hamnade i utanförskap i socknen. Det kan inte ha varit lätt. Varför försvann det hela?

Mia: Sockenlappssysslan spelade ut sin roll till sist, när hundskinspälarna blev omoderna och djur började skickas till slakterier i stället. Då är vi inne i slutet av 1800-talet, i början av 1900. Den sista sockenlappen i Bergs socken hette Mårten Jonsson Häll, och var ingift i samma släkt som Jonas Jönsson tillhörde. Då är vi inne på 1910-talet. Men med honom tar det slut i Berg socken.

Martin: Vi brukar tipsa er lyssnare om var man titta på de här handlingarna som vi pratat om. Om man har någon i sin släkt som varit sockenlapp, var ska man gå för att hitta igen dessa?

Mia: Riksarkivet har ju digitiserat en hel del av sina Kyrkoarkiv. Man går till Digitala forskarsalen och letar rätt på den församling man är intresserad av och så letar man rätt på sockenstämmoprotokollen. Som sagt, handstilen varierar, det kan vara svårsläst emellanåt. Sedan för några av Jämtlands socknar så finns de här protokollsböckerna transkriberade och de hittar man

på Fornskriftssällskapet i Jämtlands läns hemsida, fornskrift.se. Där är det betydligt lättare text att läsa.

Martin: Tack så mycket Mia, för att du kom hit och pratade om sockenlappar.

Mia: Tack själv, kul att vara här!

Martin: Ja, vi hörs väl snart igen. Tack för den här gången. Hej då!

Mia: Hej, hej!

[fiolmusik]

Podden avslutas